

DODATEK 3
Uzupełnienia

[D 17.1]

Celem metafizyki jest: 1. odsłonięcie źródła syntetycznego poznania *a priori*; 2. wniknięcie głęboko w ograniczające warunki empirycznego użycia naszego rozumu; 3. wykazanie niezależności naszego rozumu od tych warunków, a więc także możliwości jego użycia absolutnego; 4. a przez to rozszerzenie, choć tylko negatywne, naszego używania rozumu poza granice świata dostępnego zmysłom, czyli usunięcie przeszkody, którą rozum sam sobie tworzy (z pryncypiów swego empirycznego użycia); 5. wskazanie warunku jego absolutnej jedności, aby mógł on być zupełnym pryncypium praktycznej jedności, to znaczy zestrojenia z sumą wszystkich celów. Owe pryncypia rozszerzające [użycie rozumu poza granice świata dostępnego zmysłom] są znowu negatywne w odniesieniu do empirycznego użycia [rozumu], gdzie moc wiążąca ma jedynie natura [i jej prawa].

Dogmatyczne użycie naszego rozumu poza granicami możliwych doświadczeń nie może być użyciem przedmiotowo determinującym i nie powstaje tu żadna nowa synteza, lecz tylko zestrojenie jedności teoretycznej z praktyczną, skoro praktyczne użycie [rozumu] dokonuje się poza granicami użycia pragmatycznego, a więc także poza granicami tego świata podług analogii z [jego] użyciem empirycznym, w odniesieniu atoli do warunków zupełnej jedności [tego użycia], a przez to zainteresowanie naszego rozumu zostaje w pełni zaspokojone *a parte priori* oraz *posteriori*. Uwolnienie jedności rozumu od ograniczeń właściwych jego użyciu em-